

Remissvar

Datum
2026-04-21

Ert datum
2026-02-23

Finansdepartementet

Dnr
2026-00410

Er beteckning
Fi2026/00105

Handläggare
Martin Nilsson-Öst

Statskontorets remissvar till promemorian om ändrade regler om fördelning av avdrag för mervärdesskatt

Statskontoret avstyrker förslagen i utredning SOU 2026:1 om att införa nya skatteincitament för forskning och utveckling. Skälen för att avstyrka är att Statskontoret anser att undantag i skattelagstiftningen så långt som möjligt ska undvikas då de minskar transparensen och förutsägbarheten i skattesystemet samt ökar skatteutgifterna. Vidare är dödviktskostnaderna av förslaget uppskattningsvis stora och de samhällsekonomiska effekterna av förslagen har inte beräknats på ett tillräckligt utförligt sätt.

Både när det gäller nivån på FoU och innovationsförmåga ligger Sverige redan idag bland de bästa i världen. Däremot har vi i Sverige låg utväxling när det gäller kommersialisering och överföring av forskning och innovationer till nya produkter och tjänster i expanderande företag.

Statskontoret anser att särregleringar alltid bör motiveras samhällsekonomiskt, men anser inte att utredningen i tillräckligt stor utsträckning påvisar att dess förslag kommer ha den avsedda sammantagna inverkan på svensk ekonomi. Då FoU-andelen av BNP i Sverige är bland de högsta i världen trots att subventionsgraden av FoU är förhållandevis låg, ställer sig Statskontoret också frågande till vilket problem förslagen egentligen försöker lösa.

Det är Statskontorets bedömning att utredningen inte i tillräcklig utsträckning kvantifierat de, givet Sveriges höga FoU-andel av BNP, stora dödviktskostnader som det förslagna skatteincitamentet kan komma att skapa. Därmed är det svårt att bedöma förslagets effektivitet.

Statskontoret anser inte att utredaren i tillräckligt stor utsträckning argumenterat att förslagen leder till att det övergripande företagsklimatet i Sverige, och inte bara det för de företag som bedriver FoU-verksamhet, förbättras.

Om på utformningen av ett nytt skatteincitament på FoU-området Statskontoret delar utredningens bedömning att definitionen av FoU av förenklings- och transparens-skäl bör vara detsamma som i det nuvarande FoU-avdraget. Statskontoret delar även bedömningen att avdrags-/reduktionsunderlaget av effektivitetsskäl bör vara detsamma som i det nuvarande FoU-avdraget. Statskontoret delar utredningens bedömning att avdraget/reduktionen av effektivitetsskäl ska begäras i deklara-tionsunderlaget utan förgodkännande.

Statskontoret anser att stöd till ännu inte vinstdrivande FoU-verksamheter görs effektivare genom att det nuvarande FoU-avdraget förstärks.

Statskontoret anser att stora undantag i skattelagstiftningen måste motiveras samhällsekonomiskt då man med undantag minskar skattesystemets effektivitet och transparens. Statskontoret anser att om något så är en skattereduktion att föredra framför ett avdrag då man med en skattereduktion behåller bredast möjliga skattebas. Statskontoret anser dock inte att en skattereduktion bör vara återbetalningsbar då ett sådant system ställer stora krav på kontroll. Vidare anser Statskontoret att generella stöd till företag eller hushåll främst bör ges på budgetens utgiftssida.

Statskontoret har slutligen inga synpunkter på underlaget som kompletterar slutbetänkandet.

Hur avdraget skulle redovisas i nationalräkenskaperna

I nationalräkenskaperna definieras återbetalningsbara avdrag som transfereringar och ligger utanför begreppet skatt och beskattning. Ifall återbetalningsbara avdrag införs behöver dessa kunna särredovisas för att exkluderas från skatterna i nationalräkenskaperna.

Bedömning av de offentligfinansiella effekterna

Utifrån de antaganden som utredaren presenterar i bilaga 2 anser Statskontoret att bedömningen av de offentligfinansiella effekterna i stort är korrekta.

Statskontoret hade gärna sett att utredaren utöver att beräkna de statiska effekterna även, vilket nämnts ovan, försökt uppskatta de dynamiska effekterna för att på så vis kunnat uppskatta förslagens dödviktskostnader vilket är en förutsättning för att kunna göra ett uttalande om förslagens övergripande effektivitet.

Det hade också varit bra om utredaren ställt de extra resurser för Skatteverkets kontrollverksamhet i relation till de kontroller som Skatteverket idag bedriver inom sitt inkomstskattedeklarationsarbete. Med en sådan jämförelse är det lättare

I detta ärende har överdirektör Bob Pernodd beslutat. Utredare Martin Nilsson-Öst har varit föredragande. I beredningen har också enhetschef Helena Kaplan, deltagit.

Datum: 2026-04-21

.....
Beslutande

.....
Föredragande

Namnförtydligande

Namnförtydligande

Denna handling har beslutats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.